

Αριθμ. Πρωτ. 907

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ, ΣΥΝΤΗΡΗΤΟΥ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ
ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ
ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Αδελφοί και τέκνα εν Κυρίω εύλογημένα,

Ἡ κοινή Μήτηρ πάντων τῶν Ὁρθοδόξων, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τό Σῶμα τοῦ αἰωνίου Κυρίου, τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἱερουργεῖ φιλοστόργως διά πασῶν τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς, μάλιστα δέ διά τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί τῆς προσφορᾶς τῶν δώρων Αὐτοῦ πρός τόν Δημιουργόν αὐτῶν, τό μυστήριον τῆς σωτηρίας τῶν τέκνων αὐτῆς. Καί πράττει τοῦτο, ἔχουσα καί ἀποδεικνύουσα τήν ἀπέραντον καί ἀδιάκριτον ἀγάπην πρός πᾶν μέλος αὐτῆς, εἰς τόν βαθμόν κατά τόν ὁποῖον τήν ἐπιδεικνύει καί ὁ ἐπουράνιος Πατήρ ἡμῶν.

Τήν παρουσίαν πάντων τῶν τέκνων τῆς ἔχουσα πάντοτε ἐν τῇ προσευχητικῇ μνήμῃ αὐτῆς ἡ Ἐκκλησία, διατηρεῖ ζωηρόν ἐνδιαφέρον καί μέριμναν διά πᾶν ὅ,τι ἔχει σχέσιν καί ἐπηρεάζει τήν ζωὴν αὐτῶν. Διό καί δέν μένει ἀσυγκίνητος καί ἀδιάφορος ἐκ τῆς συνεχιζομένης καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ἡ ὁποία καθ' ἡμέραν συντελουμένη, ἔνεκα τῆς ἀπληστίας τοῦ ἀνθρώπου καί τῆς ματαίας φιλαργύρου σπουδῆς καί κερδοφορίας, συνιστᾷ ἐν τῇ οὐσίᾳ ἀποστροφὴν τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου καί ὡς ἐκ ταύτης **ταραχὴν** τῆς κτίσεως καί **διάσπασιν** τῆς κορωνίδος τῆς δημιουργίας, τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καί **ἀπειλήν** αὐτῆς ταύτης τῆς συνεχίσεως τῆς ζωῆς.

Τό Οἰκουμένικόν Πατριαρχεῖον καί ἡ ἡμετέρα Μετρούπολις ἤδη ἀπό πολλῶν ἐτῶν ἀξιολογοῦντες τά σημεῖα τῶν καιρῶν, ἀλλά καί ἐν πιστότητι εἰς τό εὐχαριστιακόν χρέος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀνεκηρύξαμεν καί ἀφιερῶσαμεν τήν 1^{ην} Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἀρχὴν τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, εἰς ἱκετηρίους καί ἰλαστηρίους δεήσεις ὑπέρ τῆς διαφυλάξεως τῆς κληροδοτηθείσης ἡμῖν δημιουργίας τοῦ Θεοῦ, τοῦ περιβάλλοντος. Κατά τήν ἡμέραν ταύτην, κλίνομεν γόνυ ψυχῆς καί καρδίας καί ἐξαιτούμεθα παρά τοῦ Θεοῦ Λόγου νά ἐπιβλέψῃ φιλανθρώπως ἐπί τήν δημιουργίαν Αὐτοῦ καί, παραβλέπων τάς ἀμαρτίας καί τήν ἀπληστίαν ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, νά «ἀνοίξῃ τήν χεῖρα Αὐτοῦ καί νά πληρώσῃ χρηστότητος τά σύμπαντα» καί νά ἀνασχέσῃ τήν καταστροφικὴν πορείαν τοῦ κόσμου.

Εἶναι βεβαίως ἀληθές, ὅτι κατά τάς τελευταίας δεκαετίας ἐπετεύχθη σημαντικὴ πρόοδος, οὐχὶ βεβαίως ἐπαρκής, εἰς τόν τομέα τῆς προστασίας τοῦ περιβάλλοντος, μέ τήν διαρκῆ εὐαισθητοποίησιν τῆς κοινῆς γνώμης, τήν λήψιν προληπτικῶν καί ἀνασταλτικῶν μέτρων, τήν λειτουργίαν προγραμμάτων ἀειφορίας, τήν στροφήν πρός ἡπίας μορφῆς

πηγᾶς ἐνεργείας καί πολλά εἰσέτι καρποφόρα καί ἀξιόλογα μέτρα καί δράσεις, εἰς ἅς συνέβαλον καί αἱ προσπάθειαι καί ἡ μέριμνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν συνεργασίᾳ καί μετὰ διεθνῶν οἰκολογικῶν ἰδρυμάτων καί ὀργανισμῶν.

Ἐορτάζοντες καί ἐφέτος τὴν ἐορτὴν τῆς Βυζαντινῆς Ἰνδικτιῶνος καί εἰσερχόμενοι εἰς ἓνα νέον ἐνιαυτὸν τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου, ἀπευθυνόμεθα πρὸς τὸ εὐλογημένον Ὁρθόδοξον πλήρωμα καί πρὸς τὸν κόσμον ὅλον καί καλοῦμεν πάντας εἰς συνεχῆ ἐπαγρύπνησιν, εὐαισθητοποιήσιν καί συστράτευσιν τῶν δυνάμεων πρὸς ἐπιστροφὴν εἰς μίαν κατάστασιν, ἢ ὄχι εἰς τὴν πρωτόπλαστον ἀπολύτως εὐχαριστιακὴν καί δοξολογικὴν, ἀλλὰ τοῦλάχιστον εἰς ἀποπνεύσαν τὴν χάριν καί τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου.

Ἡ ἄνευ φραγμῶν ληστρική ἐκμετάλλευσίς τῶν φυσικῶν πόρων τῆς δημιουργίας, ἀποτελοῦσα τὴν κυρίαν αἰτίαν καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, εἶναι κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς θεολογίας, τῆς τέχνης καί τῆς λογοτεχνίας ἀποτέλεσμα **πτώσεως** τοῦ ἀνθρώπου, παρακοῆς πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου καί μὴ συμμορφώσεως πρὸς τὸ **Θέλημα** τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία παρέχει τὸ **ἀντίδοτον** διὰ τὴν θεραπείαν τῶν οἰκολογικῶν προβλημάτων, καλοῦσα τοὺς πάντας εἰς ἀποκατάστασιν τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἀρχαῖον, τὸ πρωτότυπον κάλλος. Ἡ ἀνόρθωσις τῆς πεπτωκυῖας φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, τῆ ἐπιπνοίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τῆ μετοχῇ εἰς τὰς δωρεὰς αὐτοῦ, ἀποκαθιστᾷ καί τὴν ἀρμονικὴν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὴν κτίσιν καί τὴν δημιουργίαν, τὴν ὁποίαν ἐποίησεν ὁ Θεὸς πρὸς χαρὰν, τέρψιν καί ἀπόλαυσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καί ἀναγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὸν Ἴδιον, τὸν Πλάστην.

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία καλεῖ ἡμᾶς «ἐπεξεργάσασθαι ἐν Λόγῳ Θεοῦ καί Πνεύματι ζωοποιῶ τὸν ξύμπαντα κόσμον», ὡς ὁ σήμερον ἐορταζόμενος Ἅγιος Συμεὼν ἐν τῷ στύλῳ, καί ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν καί φυσικῶν νὰ ἀναβαίνωμεν εἰς τὰ «μετὰ τὰ φυσικά» καί νὰ κύπτωμεν εἰς «τὰ τῆς θεολογίας ἀπλᾶ καί ἀπόλυτα μυστικά θεάματα», ὥστε ἀπὸ τῆς κτίσεως νὰ ἀναγώμεθα εἰς τὸν Κτίστην.

Ἡ ἐνοικοῦσα ἐπίπνοια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι αὐτὴ ἢ ὁποία θεοῦ τὸν μέτοχον αὐτῆς καί ἐνοποιεῖ συγχρόνως τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὸ περιβάλλον αὐτοῦ, ὥστε νὰ αἰσθάνεται αὐτὸ ὡς μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του καί νὰ σέβεται αὐτὸ ὡς κάτι τὸ ἱερόν, χωρὶς νὰ παρασύρεται εἰς καταχρήσεις καί ὑπερβολάς.

Ὁ σεβασμὸς καί ἡ τροφή τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τοῦ φυσικοῦ κόσμου ἀσφαλῶς καί δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἀπλήστου χρήσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ σεβασμοῦ αὐτοῦ, δηλαδή τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν συνάνθρωπον, τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰ ἔμβια ὄντα, ἀλλὰ καί τὰ ἔχοντα ἰκμάδα καί προσφορὰν ζωῆς «καλὰ λίαν» καί ἐν σοφίᾳ καί ἀρμονίᾳ πλασθέντα μόνῳ τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου ὁρατὰ τε καί ἀόρατα στοιχεῖα τῆς φύσεως. Τοιοῦτοτρόπως θὰ δυνηθῶμεν νὰ πῖωμεν ὕδωρ ἐκ τῆς ζωοποιῦ πέτρας, νὰ βλέπωμεν τὸν αἰσθητὸν ἥλιον καί ἀναγώμεθα εἰς τὸν νοητὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, νὰ ἀτενίζωμεν τὸν ὑλικὸν στυλὸν τοῦ Ὁσίου Συμεὼν καί νὰ βλέπωμεν τὸν ἀληθινὸν στυλὸν τοῦ φωτός, νὰ βλέπωμεν τὰς νεφέλας τῶν ὑδάτων μετὰ στόχον νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν νεφέλην τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς τὴν κατάπαυσιν, ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθε Χριστός, νὰ σπουδάσωμεν ἀπογραφεῖν μετὰ τῶν πρωτοτόκων εἰς τὴν ἐν οὐρανοῖς Ἐκκλησίαν. Μόνον ὑπὸ τοιοῦτον φρόνημα κινούμενοι, ἐν σεβασμῷ τῆς προσφορᾶς ἐκάστου ἐμβίου ὄντος καί φυτοῦ εἰς τὴν παγκόσμιον λειτουργίαν τῆς ζωῆς, θὰ ἐπιλύσωμεν αὐτομάτως διὰ τῆς Θείας Χάριτος καί ὄχι διὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας βίας πάντα τὰ περιβαλλοντικά μας

προβλήματα. Τό μήνυμα τοῦτο ζωῆς, εἶναι μήνυμα ὑποχρεώσεως νά συνεχίσωμεν τόν πνευματικόν ἀγῶνα καί τήν προσπάθειαν, προσευχόμενοι, προτρεπόμενοι, παρακαλοῦντες, ἰκετεύοντες, ἐφιστῶντες τήν προσοχήν πάντων εἰς τήν ἀναγκαιότητα προστασίας ἡμῶν αὐτῶν ἀπό τῆς ἐπερχομένης ὀργῆς ἐπί τήν κτίσιν λόγῳ τῆς ἀλλοιώσεως αὐτῆς.

Ἡ συνεχῆς προσήλωσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τά γήϊνα καί φθαρτά εἶναι ἡ προκαλοῦσα καί τά προβλήματα εἰς τήν δημιουργίαν, καθότι, ὅσον περισσότερον στρεφόμεθα εἰς τήν γῆν, τόσον περισσότερον ἀπομακρυνόμεθα τοῦ οὐρανοῦ καί τοῦ Θεοῦ.

Τήν ὀφειλετικήν καί σωτηριώδη δέσμευσιν αὐτῆς ὑπέρ τῆς προστασίας τοῦ περιβάλλοντος καί τῆς συνεχίσεως ἐν πνευματικῇ καί ὑλικῇ ἀκμῇ τῆς ἐπί τοῦ πλανήτου ἡμῶν ζωῆς, τοῦ κόσμου τοῦ Θεοῦ, ἀναλαβοῦσα ἐν φόβῳ Θεοῦ ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία καί καλλιεργοῦσα ἀδιαλείπτως, μελετᾷ τήν πραγματοποίησιν Οἰκολογικοῦ Συνεδρίου κατά τόν προσεχῆ Ἰούνιον ἐν τῇ ἔδρᾳ αὐτῆς ἐπί τοῦ θέματος «Θεολογία, Οἰκολογία καί Λόγος: διάλογος διά τό περιβάλλον, τήν λογοτεχνίαν καί τάς τέχνας». Στόχος αὐτοῦ ἡ ἀφύπνησις τῆς παγκοσμίου συνειδήσεως ἐπί τῆς εἰδικῆς καί ἰδιαίτερας σημασίας πτυχῆς τῆς ἠθικῆς καί πνευματικῆς διαστάσεως τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως καί τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ περιβάλλοντος εἰς τό «ἀρχαῖον κάλλος», τό φυσικόν, τό ἱερόν, τό ἅγιον, τό τέλειον, ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ τεχνουργήσαντος αὐτό Θεοῦ Λόγου, εἰς ἀπόλαυσιν καί τροφήν ἡμετέραν, μετὰ ἰδιαίτερον ἀναφορῶν εἰς τήν σχέσιν αὐτοῦ πρός τήν τέχνην καί τήν λογοτεχνίαν.

Ἐχοντες «ἐν ἑαυτοῖς ἀπαράθραστον τήν μνήμην τῶν κριμάτων» τοῦ Κυρίου, μαρτυροῦμεν ἀπό τοῦ Ἱεροῦ τούτου Κέντρου τῶν πανορθόδοξων τοῦ λόγου τό ἀληθές καί ἐφιστῶμεν τήν προσοχήν πάντων ἐπί τῶν ἐπαπειλουμένων δεινῶν, τά ὅποια ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου ἐκ φιλανθρώπου προνοίας ἀσφαλῶς δέν θά ἐπιτρέψη, καλοῦντες τούς πάντας εἰς ἐπιστράτευσιν πρός καί διά τῆς προστασίας τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς κόσμου ἐπιστροφῆν εἰς τήν Πηγὴν τῆς Ζωῆς, ταῖς πρεσβείαις τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Παμμακαρίστου, τοῦ Ὁσίου Συμεῶν τοῦ Στυλίου καί πάντων τῶν Ἁγίων Ἀμὴν.

Ἰβιδ' Σεπτεμβρίου α'

Ἐπισημασθέντες ἀγαπητοὶ ἐν Χειρῶν ἀδελφοὶ
καὶ ἀδελφίστραί μου διάσωρος ὁρῶς Θεὸν εὐχόμενοι